

BAB 1 KEDAULATAN NEGARA

SINOPSIS

Kedaulatan merupakan satu konsep berkaitan dengan kenegaraan yang diasaskan dan diamalkan sejak zaman tamadun Yunani. Pelbagai tafsiran oleh tokoh tentang konsep kedaulatan muncul seiring dengan perubahan zaman. Negara berdaulat mempunyai ciri tertentu yang menjamin hak dan kebebasannya. Kedaulatan juga penting untuk mengekalkan dan mengukuhkan kestabilan sistem politik, ekonomi dan sosial. Pemerintah dan rakyat negara ini mempunyai tanggungjawab untuk mempertahankan kedaulatan serta mengekalkan keunikan identiti negara bangsa Malaysia.

Inti Pati Pembelajaran

1. Konsep kedaulatan.
2. Ciri negara yang berdaulat.
3. Kepentingan mewujudkan negara berdaulat.
4. Langkah mempertahankan kedaulatan.

Elemen Kewarganegaraan dan Nilai Sivik

1. Kebijaksanaan menghadapi cabaran bagi mengekalkan kedaulatan negara.
2. Kepentingan mengekalkan kedaulatan negara.
3. Kepentingan menghormati kepelbagaian budaya dan agama bagi mengukuhkan perpaduan bangsa Malaysia.
4. Kepentingan menjiwai identiti negara.

Kemahiran Pemikiran Sejarah

1. Memahami kronologi perkembangan pemikiran berkaitan dengan konsep kedaulatan.
2. Meneroka bukti berkaitan dengan kepentingan mewujudkan negara berdaulat dalam aspek politik, ekonomi dan sosial.
3. Membuat interpretasi ciri yang membentuk identiti negara berdaulat.
4. Membuat imaginasi hubung kait langkah pemerintah dan rakyat mempertahankan kedaulatan negara.
5. Membuat rasionalisasi kepentingan mengekalkan kedaulatan negara.

Istana Negara di Kuala Lumpur.
Sumber: Istana Negara.

1.1 Konsep Kedaulatan

Kedaulatan ditakrifkan sebagai kekuasaan tertinggi dan kewibawaan sesebuah negara yang bebas serta mempunyai hak untuk melaksanakan pemerintahan dan pentadbiran negara. Kedaulatan negara kita dapat dilihat dengan lebih jelas sejak zaman Kesultanan Melayu Melaka. Kemerdekaan Tanah Melayu pada 31 Ogos 1957 dan pembentukan Malaysia pada 16 September 1963 pula mengukuhkan serta memantapkan negara bangsa kita yang bebas dan berdaulat.

Takrif Kedaulatan

Takrif kedaulatan mengikut bahasa adalah seperti yang berikut:

Tamadun Yunani merujuk Tamadun Greek. Tamadun ini berkembang antara tahun 1000 Sebelum Masihi hingga 800 Sebelum Masihi. Greek merupakan salah satu wilayah Greece pada masa ini.

Apakah takrif kedaulatan dalam bahasa Arab dan bahasa Yunani?

Kesimpulannya, kedaulatan merujuk kuasa tertinggi sesebuah kerajaan bagi menjalankan pemerintahan negara yang bebas dan merdeka.

Pandangan Tokoh

Beberapa orang tokoh memberikan tafsiran mereka tentang kedaulatan yang sesuai dengan zamannya.

Kedaulatan merupakan kuasa tertinggi dalam sistem pemerintahan sesebuah negara. Kedaulatan merujuk kerajaan yang terikat oleh undang-undang.

Jonathan Barnes, 2015. *Aristotle: Pengenalan Ringkas*. Kuala Lumpur: Institut Terjemahan dan Buku Malaysia.

Aristotle
(Ahli Falsafah Yunani).

Kedaulatan merupakan kekuatan dan kekuasaan sesebuah negara berasaskan semangat kekitaan bangsanya. Kekuatan semangat kekitaan yang diiringi dengan kekuatan semangat beragama menyebabkan sesuatu bangsa rela untuk berkorban demi mencapai cita-cita yang sama.

Mohammad Abdullah Enan, 2014. *Ibnu Khaldun: Riwayat Hidup dan Karyanya*. Kuala Lumpur: Institut Terjemahan dan Buku Malaysia.

Ibnu Khaldun
(Ilmuwan Islam).

Kedaulatan merupakan kuasa tertinggi dalam sesebuah negara. Kedaulatan mempunyai sifat kekal dan mempunyai kuasa tidak terbatas untuk membuat undang-undang, mentafsir dan melaksanakannya.

Julian H. Franklin (ed.), 1992. *Jean Bodin: On Sovereignty*. Cambridge: Cambridge University Press.

Jean Bodin
(Ahli Falsafah Politik Perancis).

Kedaulatan dibina berdasarkan prinsip kebebasan dan keadilan yang sentiasa memperjuangkan kebajikan dan kesejahteraan rakyat.

Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj, 1987. *Political Awakening*. Petaling Jaya: Pelanduk Publications Sdn. Bhd.

Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj
(Perdana Menteri Malaysia Pertama).

Kedaulatan merupakan asas negara yang merdeka, memiliki kebebasan pada peringkat antarabangsa bersama dengan hak dan kuasa untuk mengatur urusan dalam negeri tanpa telunjuk asing.

Tun Mohd Salleh Abas, 2015. *Prinsip Perlembagaan dan Pemerintahan di Malaysia*. Edisi Baharu. Dikemas kini oleh Haji Salleh Buang. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Tun Dr. Mohamed Salleh Abas
(Mantan Ketua Hakim Negara).

Kedaulatan merupakan kekuasaan tertinggi dan kewibawaan sesebuah negara merdeka untuk menjalankan pemerintahan serta melaksanakan undang-undang. Kedaulatan penting demi kesejahteraan rakyat dan kemakmuran negara. Kedaulatan ini diterima dan diiktiraf oleh negara lain.

Jenis Kedaulatan

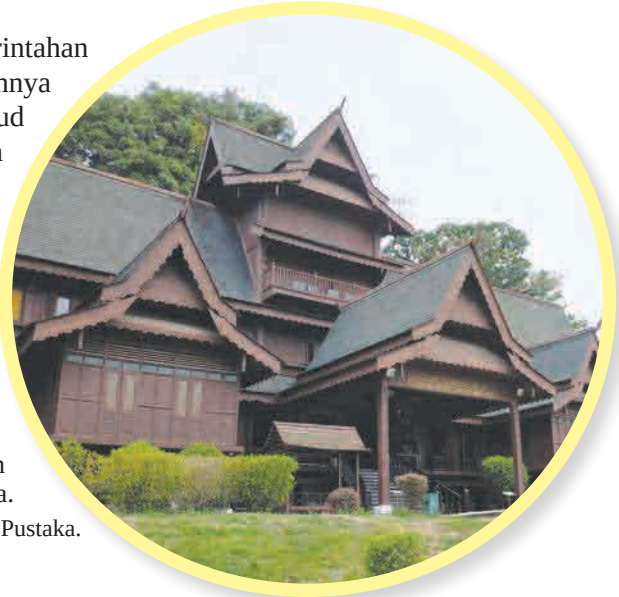
Kedaulatan berbeza mengikut bentuk pemerintahan yang diamalkan oleh sesebuah negara. Setiap negara mempunyai hak untuk menentukan bentuk dan jenis kedaulatan yang diamalkannya. Terdapat beberapa jenis kedaulatan seperti kedaulatan tradisional, kedaulatan moden, kedaulatan undang-undang dan kedaulatan antarabangsa.

Kedaulatan Tradisional

Kedaulatan tradisional merujuk sistem pemerintahan berkuasa mutlak yang menguasai sepenuhnya segala urusan negara. Kedaulatan ini wujud sejak tamadun awal manusia. Kedaulatan negara kita pula berpaksi pada kedaulatan Raja-raja Melayu. Kedaulatan terletak pada kekuasaan dan kewibawaan raja. Raja merupakan pemerintah yang mempunyai kuasa tertinggi. Kedudukan dan kedaulatan raja diperkukuh oleh taat setia rakyat.

Replika Istana Kesultanan Melayu Melaka di Melaka.

Sumber: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Kedaulatan Moden

Kedaulatan moden dikaitkan dengan idea kemunculan negara bangsa selepas Revolusi Keagungan di England dan Revolusi Perancis. Kedaulatan juga dikaitkan dengan hak rakyat dan kerajaan berperlembagaan. Selepas Perang Dunia Pertama, kedaulatan dikaitkan dengan nasionalisme yang menggunakan unsur persamaan rumpun bangsa dan bahasa untuk membentuk negara bangsa masing-masing. Kedaulatan negara kita sebagai sebuah negara bangsa pula lahir hasil gabungan negeri yang dikenali sebagai Persekutuan Tanah Melayu 1957 dan Persekutuan Malaysia 1963.

Istana Negara di Kuala Lumpur.

Sumber: Istana Negara.

Kedaulatan Undang-undang

Kedaulatan undang-undang bermaksud kerajaan dan rakyat terikat oleh undang-undang yang perlu dipatuhi. Kedaulatan undang-undang menjamin keadilan dalam kehidupan bermasyarakat serta menjadikan negara aman, stabil dan makmur. Badan kehakiman yang bebas dan berwibawa diwujudkan untuk memelihara dan melaksanakan kedaulatan undang-undang. Kedaulatan undang-undang menjadi prinsip keempat dalam Rukun Negara.

Istana Kehakiman di Putrajaya.

Kedaulatan Antarabangsa

Kedaulatan antarabangsa merujuk pengiktirafan Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB) terhadap sesebuah negara yang tidak boleh dicabuli oleh negara lain.

Deklarasi Hubungan Persahabatan PBB 1970, mengesahkan prinsip persamaan kedaulatan dari segi undang-undang antarabangsa. Keanggotaan negara kita dalam PBB membuktikan bahawa dunia mengiktiraf negara kita sebagai negara yang bebas, merdeka dan berdaulat.

Dr. Ismail Abdul Rahman (kiri), Ismail Ali dan Tunku Ja'afar sedang mendengar ucapan pembukaan di Perhimpunan Agung PBB ke-12, sewaktu Persekutuan Tanah Melayu diterima sebagai anggota ke-82 badan dunia itu pada 17 September 1957.

Sumber: Arkib Negara Malaysia.

Pada hakikatnya, setiap negara yang berdaulat mempunyai kekuasaan penuh untuk mengatur segala hal yang ada dalam wilayah tanpa campur tangan kuasa asing. Pemahaman terhadap konsep kedaulatan ini memberikan kesedaran tentang cabaran bagi mempertahankan negara. Oleh hal yang demikian, rakyat perlu menggunakan kebijaksanaan bagi menghadapi cabaran demi mengekalkan kedaulatan negara kita.

Nyatakan jenis kedaulatan yang berkaitan dengan sesebuah negara.

1.2 Ciri Negara yang Berdaulat

Setiap negara yang bebas dan merdeka mempunyai ciri tertentu bagi menentukan kedaulatannya. Negara kita turut mempunyai ciri yang menjadi identitinya. Ciri negara yang berdaulat ialah mempunyai pemerintahan, mempunyai sempadan, mempunyai perundangan dan mempunyai rakyat yang menjadikan negara kita sebagai sebuah negara bebas dan berdaulat.

Kebawah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong XVI dan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Raja Permaisuri Agong bersemayam di atas singgahsana.

Sumber: Jabatan Penerangan Malaysia.

Mempunyai Pemerintahan

Pemerintahan negara berdaulat diwujudkan untuk menjaga kestabilan politik, keamanan, pertahanan dan ekonomi. Pemerintahan ini dijalankan secara teratur. Malaysia sebagai sebuah negara persekutuan mengamalkan sistem Raja Berperlembagaan dan Demokrasi Berparlimen. Ketua Utama Negara ialah Yang di-Pertuan Agong. Ketua Kerajaan ialah Perdana Menteri yang dibantu oleh Jemaah Menteri.

Mempunyai Sempadan

Sempadan merupakan garis pemisah antara negeri atau negara. Malaysia merupakan negara yang berkongsi sempadan darat, air dan udara dengan negara jiran, iaitu Singapura, Thailand, Indonesia, Brunei dan Filipina. Sempadan Malaysia diakui oleh masyarakat antarabangsa, khususnya PBB. Penetapan sempadan memudahkan urusan pemerintahan, pentadbiran, pertahanan dan pembangunan ekonomi negara kita.

Raja Berperlembagaan

Raja Berperlembagaan bermaksud pemerintahan beraja mengikut peruntukan Perlembagaan Persekutuan. Terdapat tiga Institusi Beraja yang disebut dalam Perlembagaan Persekutuan, iaitu Yang di-Pertuan Agong pada peringkat Persekutuan, Institusi Beraja pada peringkat negeri dan Majlis Raja-Raja.

Demokrasi Berparlimen

Demokrasi Berparlimen bermaksud demokrasi yang dijalankan secara perwakilan melalui proses pilihan raya.

Peta menunjukkan sempadan Malaysia dengan negara jiran di Asia Tenggara.

Sumber: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Mempunyai Perundangan

Sistem perundangan menjadi asas kepada peraturan negara. Sistem perundangan penting untuk memelihara kesejahteraan, menjamin keadilan dan melindungi rakyat. Asas kepada sistem perundangan negara kita berpandukan Perlembagaan Persekutuan. Parlimen bertanggungjawab menggubal dan menentukan sistem perundangan negara kita.

Istiadat Pembukaan Mesyuarat Pertama, Penggal Ketiga, Parlimen ke-14 pada 18 Mei 2020.

Sumber: Portal rasmi Parlimen Malaysia.

Setem kenangan berkaitan dengan keunikan rakyat Malaysia yang terdiri daripada pelbagai kaum.

Sumber: Pos Malaysia Berhad.

Ciri negara berdaulat menjadikan Malaysia sebuah negara yang mempunyai identiti yang unik. Kita perlu memahami betapa pentingnya menjiwai dan mempertahankan identiti negara agar negara luar menghormati kedaulatan Malaysia.

Mempunyai Rakyat

Rakyat merupakan penduduk di sesebuah negara. Rakyat terikat kepada undang-undang dan peraturan yang dikuatkuasakan oleh pemerintah. Rakyat negara ini terdiri daripada pelbagai kaum, agama dan adat resam. Mereka disatukan melalui satu bahasa dan kebudayaan, Rukun Negara serta identiti nasional yang sama.

AKTIVITI

Kerusi Panas (Hot Seat)

Kedaulatan sesebuah negara berkait rapat dengan ciri yang diamalkan dan perlu dipertahankan.

1. Secara berkumpulan atau individu, buat kajian atau bacaan tentang topik ini.
2. Seorang murid dipilih tampil ke hadapan kelas.
3. Murid ini akan duduk di kerusi yang disediakan dan menjadi pakar yang bertindak menyatakan pandangannya.
4. Murid lain boleh bertanyakan soalan dan pakar akan menjawab semua soalan yang dilontarkan.

1.3 Kepentingan Mewujudkan Negara Berdaulat

Kedaulatan negara penting bagi mewujudkan keberkesanan pentadbiran, kemakmuran ekonomi, kesejahteraan sosial dan kecemerlangan hubungan luar negara. Selain itu, negara diiktiraf setaraf dengan negara lain.

Keberkesanan Pentadbiran

Kedaulatan memberikan kebebasan kepada negara untuk menjalankan urusan pentadbiran tanpa campur tangan pihak luar. Dasar pentadbiran negara dilaksanakan dengan berkesan melalui Jemaah Menteri dan kementerian yang berkaitan. Kerjasama Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri yang dilakukan melalui pengagihan kuasa mewujudkan keberkesanan pentadbiran. Sistem pentadbiran juga diperkukuh melalui peruntukan undang-undang dalam Perlembagaan Persekutuan.

Mesyuarat Jemaah Menteri diadakan pada tahun 1990 dipengerusikan oleh Tun Dr. Mahathir Mohamad (lima dari kiri). Keberkesanan pentadbiran melalui Sistem Jemaah Menteri masih kekal diamalkan hingga hari ini.

Sumber: Arkib Negara Malaysia.

Kemakmuran Ekonomi

Kedaulatan penting untuk negara melaksanakan dasar kemakmuran ekonomi. Selepas negara mencapai kemerdekaan, pelbagai usaha dilakukan untuk memajukan dan meningkatkan taraf hidup rakyat berbilang kaum di Malaysia. Pembangunan ekonomi meliputi bidang pertanian, perindustrian dan perdagangan yang diperkenalkan melalui dasar pembangunan ekonomi negara.

Tun Abdul Razak Hussein (depan), Perdana Menteri Malaysia kedua melawat kawasan luar bandar bagi memantau pelaksanaan program pertanian.

Sumber: Arkib Negara Malaysia.

Kesejahteraan Sosial

Kedaulatan penting untuk negara melaksanakan dasar sosial bagi kesejahteraan rakyat. Negara dapat melahirkan generasi yang berilmu dan berkemahiran melalui pendidikan. Oleh itu, mereka dapat memberikan sumbangan untuk pembangunan negara. Beberapa perkara berkaitan dengan bahasa kebangsaan, kebudayaan, sukan dan Rukun Negara diperkenalkan untuk memupuk perasaan muhibah dan semangat perpaduan dalam kalangan rakyat berbilang kaum di Malaysia.

Pasukan bola sepak kebangsaan yang berjaya melayakkan diri ke Sukan Olimpik 1972. Pasukan ini diwakili oleh pemain berbilang kaum.

Sumber: Arkib Negara Malaysia.

Kecemerlangan Hubungan Luar Negara

Kedaulatan penting bagi memberikan hak kepada negara untuk menjalinkan hubungan dengan negara lain. Hubungan ini dibentuk melalui penggubalan dasar luar negara kita. Selain dapat menjalinkan hubungan diplomatik dan persahabatan dengan negara lain, negara juga dapat mengadakan perjanjian dan kerjasama dalam pelbagai bidang. Kesannya, Malaysia menikmati pelbagai faedah dan kelebihan dalam usaha mempertahankan kedaulatan. Keanggotaan Malaysia dalam pertubuhan serantau dan antarabangsa pula meningkatkan imej negara. Masyarakat antarabangsa mengakui peranan dan kebolehan negara kita setaraf dengan negara lain di dunia.

Tun Hussein Onn, Perdana Menteri Malaysia ketiga (kanan) bertemu dengan Anwar Sadat, Presiden Mesir (kiri) di Mesir pada tahun 1977 untuk mengukuhkan hubungan diplomatik antara Malaysia dengan Mesir.

Sumber: Universiti Tun Hussein Onn, 2009. *Tun Hussein Onn: Permata Menara Gading*. Batu Pahat: Penerbit UTHM.

Kedaulatan dapat mewujudkan kesejahteraan dan kemakmuran kepada rakyat. Sebagai rakyat Malaysia, kita perlu memahami pentingnya mengekalkan kedaulatan negara yang diperoleh pada masa ini.

Jelaskan kepentingan mewujudkan negara berdaulat.

I-Think

Hasilkan peta pemikiran yang sesuai berkaitan dengan kepentingan mewujudkan negara berdaulat.

Membuat Rasionalisasi

Rasionalkan kepentingan kedaulatan dalam menentukan bentuk sistem pentadbiran negara pada masa ini.

1.4 Langkah Mempertahankan Kedaulatan

Pemerintah dan rakyat memainkan peranan penting bagi mempertahankan kedaulatan negara. Oleh itu, pemerintah dan rakyat perlu bekerjasama untuk mewujudkan kestabilan politik serta kemakmuran ekonomi, mengekalkan perpaduan kaum, memupuk patriotisme dan mengukuhkan pertahanan negara. Kerjasama ini penting bagi memastikan kedaulatan dapat dipertahankan demi kemajuan dan kesejahteraan negara.

Mewujudkan Kestabilan Politik dan Kemakmuran Ekonomi

Pemerintah dan rakyat mempunyai peranan yang sama untuk menjamin kestabilan politik dan kemakmuran ekonomi. Pemerintah melaksanakan pentadbiran dengan cekap dan menjalankan pelbagai usaha serta program bagi memajukan ekonomi. Rakyat pula memberikan kerjasama sepenuhnya untuk menjayakan semua usaha dan program yang dilaksanakan oleh pemerintah.

Pemerintah

- Mewujudkan pentadbiran yang cekap.
- Mengelakkan amalan rasuah dalam pentadbiran.
- Memastikan agihan sumber kekayaan negara secara adil kepada semua kaum melalui dasar pembangunan ekonomi.
- Melaksanakan undang-undang negara menurut perlembagaan secara berkesan.

Membuat Interpretasi

Menurut Dr. Tan Chee Khoo, “Kami kenal pasti bahawa perhatian utama harus diberikan terhadap kelemahan ekonomi kaum bumiputera. Masalah mereka memerlukan pendekatan khas untuk diselesaikan. Mereka perlu dilindungi daripada eksploitasi dan dibantu secara asas untuk bersaing dengan kaum lain dalam perniagaan, perdagangan dan pekerjaan”.

Sumber: Raj Vasil, 1987. *Tan Chee Khoo: An Elder Statesman*. Petaling Jaya: Pelanduk Publications (M) Sdn. Bhd.

1. Mengapakah beliau menyarankan agar kaum bumiputera dibantu dari segi kemakmuran ekonomi?
2. Huraikan langkah yang diambil untuk meningkatkan ekonomi setiap kaum.

Rakyat

- Memberikan kesetiaan kepada raja dan negara.
- Menyokong segala usaha dan dasar kerajaan bagi mewujudkan kestabilan politik.
- Memupuk kerjasama dengan semua kaum supaya agihan kekayaan negara dinikmati oleh semua.
- Mematuhi undang-undang negara.

Mengekalkan Perpaduan Kaum

Sejak awal kemerdekaan, pemerintah dan rakyat berusaha untuk mengekalkan perpaduan kaum. Perpaduan penting dalam usaha kita mengekalkan kedaulatan negara. Beberapa langkah dilaksanakan untuk memupuk perpaduan dalam kalangan rakyat.

Pemerintah

- Menggubal dasar dan undang-undang berkaitan dengan perpaduan kaum serta integrasi nasional.
- Memastikan keberkesanan pelaksanaan dasar berkaitan dengan bahasa, pendidikan dan kebudayaan oleh kementerian serta agensi berkaitan.
- Merangka program serta kempen ke arah memupuk perpaduan kaum dan integrasi nasional.
- Memperuntukkan perbelanjaan yang mencukupi untuk program memupuk perpaduan kaum.

Sampul surat hari pertama Pos Malaysia berkaitan dengan kepelbagaian budaya dan adat resam kaum di Malaysia.

Sumber: Pos Malaysia Berhad.

Rakyat

- Menggunakan bahasa kebangsaan dan menghayati prinsip Rukun Negara yang dapat menjamin perpaduan kaum.
- Memahami dan menghormati agama serta budaya pelbagai kaum.
- Mengamalkan semangat perkongsian, bertoleransi dan saling menghormati sesama rakyat Malaysia.
- Melibatkan diri dalam program kemasyarakatan yang dapat memupuk kerjasama antara kaum.

Meneroka Bukti

Fahami titah di bawah:

“Kedaulatan negara bergantung pada warganya yang bersatu”.

Titah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Sultan Perak Darul Ridzuan, Sultan Nazrin Muizzuddin Shah ibni Almarhum Sultan Azlan Muhibbuddin Shah Al-Maghfur-Lah.

Sumber: Berita Harian, 10 November 2018.

Kedaulatan negara bergantung pada warganya yang bersatu. Buktikan.

Memupuk Patriotisme

Patriotisme ialah perasaan cinta yang mendalam terhadap negara serta sanggup mempertahankan sejarah, bahasa, undang-undang, warisan dan budaya. Patriotisme merupakan nadi kepada kebebasan, kestabilan dan kemajuan sesebuah negara. Semangat ini juga penting untuk melahirkan pemimpin dan rakyat yang taat setia serta sanggup berkorban demi negara.

Meja Bulat Serentak (Simultaneous Round Table)

Dalam kumpulan, murid menulis pendapat di atas kertas tentang soalan yang dikemukakan di bawah. Catatan diedarkan kepada rakan lain dalam kumpulan mengikut pusingan jam. Setiap ahli diberi peluang untuk menuliskan pendapat. Soalan yang diberikan berkaitan dengan lagu patriotik *Keranamu Malaysia*.

1. Apakah maksud yang terkandung dalam lirik lagu ini?
2. Nyatakan keistimewaan rakyat berbilang kaum yang dinyatakan dalam lagu ini.
3. Bagaimanakah anda memainkan peranan untuk mempertahankan negara?

Lirik Lagu *Keranamu Malaysia*

Buruh, nelayan dan juga petani
Gaya hidup kini dah berubah
Anak-anak terasuh mindanya
Lahir generasi bijak pandai
Pakar IT, pakar ekonomi
Jaguh sukan dan juga jutawan
Berkereta jenama negara
Megah menyusur di jalan raya
Alam siber teknologi terkini
Kejayaan semakin hampir
Biar di kota ataupun desa
Kita semua pasti merasa bangga
Keranamu kami mendap tuah
Keranamu kami bangsa berjaya
Keranamu kami hidup selesa
Limpah budi kemakmuran negara
Keranamu kami bebas merdeka
Keranamu nyawa dipertaruhkan
Keranamu kami rela berjuang
Demi bangsa kedaulatan negara
(ulang dari mula)

Keranamu Negara Malaysia
Malaysia...

Terima kasih Malaysia!

Lagu: Dato' Suhaimi Mohd Zain.

Lirik: Siso Koprata.

Sumber: Kementerian Komunikasi dan Multimedia Malaysia.

Pemerintah

- Menganjurkan sambutan Hari Kebangsaan dan Hari Pahlawan untuk menimbulkan kecintaan terhadap negara.
- Mewajibkan mata pelajaran Sejarah sebagai mata pelajaran teras di sekolah bagi melahirkan generasi yang peka terhadap sejarah negara.
- Menganjurkan kempen dan menerbitkan filem atau rencana untuk memupuk patriotisme melalui pelbagai media.
- Memberikan pengiktirafan kepada rakyat Malaysia yang berjasa kepada negara dengan mengabadikan nama mereka pada bangunan dan jalan.

Rakyat

- Menghormati lambang negara seperti bendera Jalur Gemilang, Jata Negara dan lagu *Negaraku*.
- Menyanjungi dan menghargai adat dan warisan negara.
- Meningkatkan imej negara dengan melakar kejayaan dalam bidang pendidikan, sukan dan ekonomi.
- Menghargai tokoh pelbagai kaum yang berjuang untuk kemerdekaan dan kedaulatan negara.

Mengukuhkan Pertahanan Negara

Pemerintah dan rakyat mempunyai tanggungjawab untuk mempertahankan negara daripada ancaman musuh. Pertahanan negara penting untuk mengekalkan kedaulatan negara kita.

Pemerintah

- Menggubal dasar dan undang-undang untuk melindungi keselamatan negara.
- Mengadakan perjanjian pertahanan serta latihan ketenteraan bersama-sama negara serantau dan antarabangsa.
- Memodenkan aset ketenteraan untuk mengukuhkan pasukan pertahanan negara.
- Memastikan pasukan keselamatan sentiasa bersiap siaga menghadapi cabaran semasa.

Rakyat

- Peka terhadap isu keselamatan negara. Contohnya, memberikan maklumat tentang pencerobohan sempadan negara.
- Mengelakkan kolaborasi dengan pihak luar yang boleh mengancam keselamatan dan kedaulatan negara.
- Menganggotai pasukan keselamatan dan pasukan sukarelawan untuk mempertahankan negara.
- Sanggup berkorban demi mempertahankan kedaulatan negara.

Kerjasama antara pemerintah dengan rakyat dalam melaksanakan langkah mengekalkan kedaulatan telah berjaya menghasilkan keamanan dan kesejahteraan. Sebagai rakyat Malaysia, amat penting untuk kita menghormati kepelbagaian budaya dan agama dalam usaha mengukuhkan perpaduan bangsa Malaysia. Perpaduan dan kerjasama kaum menjadi teras kepada kemakmuran, kelangsungan serta kedaulatan negara.

Kedaulatan merupakan kekuasaan tertinggi dan kewibawaan sesebuah negara yang membolehkan kerajaan melaksanakan kawalan pemerintahan dan pentadbiran. Ciri negara berdaulat menjadikan negara kita sebuah negara yang stabil dan kukuh. Pelbagai langkah dilaksanakan untuk memastikan kedaulatan negara tetap terpelihara. Kedaulatan negara diperkukuh melalui pemerintahan dan pentadbiran yang berlandaskan perlembagaan.

Meneroka Bukti

Buktikan hubungan pemerintah dan rakyat mampu mengekalkan kedaulatan negara.

KEDAULATAN NEGARA

1

Konsep Kedaulatan

- Takrif Kedaulatan
- Pandangan Tokoh
- Jenis Kedaulatan

2

Ciri Negara yang Berdaulat

- Mempunyai Pemerintahan
- Mempunyai Sempadan
- Mempunyai Perundangan
- Mempunyai Rakyat

3

Kepentingan Mewujudkan Negara Berdaulat

- Keberkesanan Pentadbiran
- Kemakmuran Ekonomi
- Kesejahteraan Sosial
- Kecemerlangan Hubungan Luar Negara

4

Langkah Mempertahankan Kedaulatan

- Mewujudkan Kestabilan Politik dan Kemakmuran Ekonomi
- Mengekalkan Perpaduan Kaum
- Memupuk Patriotisme
- Mengukuhkan Pertahanan Negara

Aktiviti: Fikir-Pasang-Kongsi (Think-Pair-Share)

Arahan:

1. Murid dikehendaki membina ayat berpanduan isu yang diberikan secara individu.
2. Murid kemudiannya berbincang dengan rakan atau pasangan.
3. Murid berkongsi maklumat hasil perbincangan dengan pasangan/kumpulan/kelas lain.

Cabaran Mengekalkan Kedaulatan Negara

Isu	Cabaran	Kesan	Tindakan
Keselamatan			
Perpaduan Kaum			
Kestabilan Politik			
Ekonomi			
Pencerobohan			
Pelarian			
Dadah			
Rasuah			

Berdasarkan tajuk di atas, lakukan aktiviti yang berikut:

1. **Aktiviti individu:** Catat maklumat berkaitan dengan tajuk di atas berdasarkan aspek yang berikut:
 - (a) **Cabaran yang dihadapi:** Huraikan cabaran yang dihadapi berkaitan dengan aspek yang disenaraikan dengan terperinci.
 - (b) **Isu atau permasalahan:** Jelaskan kesan terhadap Malaysia akibat cabaran yang dihadapi.
 - (c) **Keberkesanan strategi:** Sejauh manakah Malaysia berjaya mengatasi masalah ini dengan mengambil tindakan yang sewajarnya?
2. **Aktiviti kumpulan:** Bentukkan kumpulan kecil dengan pasangan lain, kemudian kongsi maklumat yang diperoleh.

Pemahaman dan Pemikiran Kritis

1. Apakah takrif kedaulatan dalam bahasa Arab?
 - A. Negara yang bebas dan merdeka
 - B. Kuasa pemerintahan sesebuah kerajaan
 - C. Kekuasaan tertinggi terhadap pemerintahan negara
 - D. Negara mempunyai kuasa yang penuh terhadap pemerintahan
2. Mengapakah kedaulatan penting bagi sesebuah negara?
 - A. Menjadi kuasa politik unggul di dunia
 - B. Menunjukkan kekuatan angkatan tentera
 - C. Mewujudkan keberkesanan sistem pentadbiran
 - D. Membuktikan dasar luar mengikut situasi semasa
3. Gambar di bawah berkaitan dengan ciri negara berdaulat.

Gambar 1

Kebawah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong XVI dan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Raja Permaisuri Agong.

Gambar 2

Bangunan Parlimen Malaysia.

- (a) Jelaskan ciri negara berdaulat.
 - (b) Huraikan langkah yang dilaksanakan untuk mempertahankan kedaulatan negara.
4. Peta menunjukkan kedudukan Malaysia yang bersempadan dengan negara jiran di Asia Tenggara.
 - (a) Mengapakah hubungan baik dengan negara jiran perlu dipertahankan?
 - (b) Setiap warganegara Malaysia mempunyai tanggungjawab untuk mempertahankan kedaulatan perairan negara. Bincangkan.

Nilai, Patriotisme dan Iktibar

- Pemahaman terhadap ciri negara yang berdaulat wajar dipertingkatkan untuk melahirkan rakyat Malaysia yang berbangga dengan identiti negara.
- Kepentingan mempertahankan kedaulatan negara bagi melahirkan masyarakat yang berganding bahu untuk membangunkan negara dan menjamin kesejahteraan rakyat.
- Pemerintah dan rakyat saling bekerjasama, bersefahaman serta bermuafakat bagi mempertahankan kedaulatan negara.

Diri dan Keluarga

Menyokong dan melibatkan diri dalam proses pembangunan negara dan berusaha gigih untuk memajukan diri.

Negara

Perpaduan rakyat berbilang kaum dan semangat rela berkorban merupakan keunikan negara kita untuk mempertahankan kedaulatannya.

Angkatan Tentera Malaysia menjaga kedaulatan negara kita.

Sumber: Kementerian Pertahanan Malaysia.